

Innhold

FORORD	9
1 FRA PANDORA TIL JORDA: DEN POLITISKE ØKOLOGIENS	
TI SYNTESER	13
Hva politiske økologer studerer	15
Politisk økologis første syntese: samfunnsvitenskap og naturvitenskap	16
Andre syntese: Miljøforvaltningens tre aspekter	18
Tredje syntese: Normative og empiriske analyser	21
Fjerde syntese: Aktører og strukturer	22
Femte syntese: Kritisk realisme og sosialkonstruktivisme	24
Sjette syntese: Ulike typer makt	26
Sjuende syntese: Koplinger mellom ulike geografiske nivåer	32
Åttende syntese: Tidsmessige koplinger	33
Niende syntese: Koplinger av ulike typer kunnskap og vitenskapelige metoder	33
Tiende syntese: Både kritiske og konstruktive bidrag	34
Fra nyanserte kunnskapsblikk til praktiske avgrensninger	37
Bokas øvrige kapitler	37
2 DEN POLITISKE ØKOLOGIENS RØTTER OG RETNINGER	41
Røttene	41
Politisk økologi oppstår	47
To hovedretninger innen politisk økologi	52
Kritisk teori	56
«Apolitisk» versus politisk økologi	57
3 DISKURSER OG NARRATIVER OM MILJØ OG UTVIKLING:	
BIOPROSPEKTERING SOM EKSEMPEL	65
Bioprospekteringens politiske økonomi	66
Diskursbegrepet	68
Vinn-vinn-diskursen om bioprospektering	70

	Diskursen om biorøveri	72
	Diskursive narrativer	73
	Vinn–vinn-narrativer om bioprospektering	75
	Biorøveri-narrativer	77
	Tilbake til Hollywood	78
	Undersøkelser av diskursenes og narrativenes påstander om virkeligheten	78
	I sporene til amerikanske genjegere i Tanzania	79
	Fra Hollywood til Hardangervidda	84
	Fire diskurstyper om miljø og utvikling	86
	Avslutning	89
4	NATURVERN I AFRIKA OG NORGE	93
	Hvorfor drepes elefanter?	94
	«Festningsvern» som diskurs og praksis	95
	Vinn–vinn-diskursen om naturvern	98
	Vinn–vinn-diskursen utfordres	100
	Narrativer om en gorillapark i Uganda	102
	Namaqua nasjonalpark i Sør-Afrika	105
	Sanksjoner mot formidling av kunnskap om naturvern i Afrika . .	111
	Konklusjoner om arealvern i Afrika	114
	Fra Afrika til Norge: Dovrefjell–Sunndalsfjella nasjonalpark	115
	Norske diskurser om verneområder	122
	Avslutning	124
5	KJØNN OG MAKT: FEMINISTISK POLITISK ØKOLOGI	127
	Typisk norsk å være god på likestilling?	128
	Et eksempel fra Senegal	131
	En studie fra India og Nepal	132
	Feministisk politisk økologi	132
	Fra økofeminisme til feministisk politisk økologi	133
	Spiller det noen rolle at beslutninger om miljø og naturressurser domineres av menn?	136
	Etablering av handlingskjeder og forklaringskjeder for å finne årsaker til kjønnet makt	137
	Forklaringskjeden ledd for ledd	139
	Orientalisme på norsk	142
	I Dovregubbenes hall	144

6	FROM NORWAY WITH LoVe? NORSKE KLIMATILTAK I LAND	
	LANGT BORTE.	147
	Den norske skog- og klimasatsingen i Sør.	149
	Et norsk vern av en skogrygg i Tanzania	151
	Et vinn–vinn–narrativ på sviktende grunnlag	155
	Vinn–vinn–diskursen om REDD: fra hegemoni til utfordringer.	157
	Hvorfor lykkes et suksessnarrativ om et mislykket prosjekt?	161
	Tre former for klimahandel	164
	Diskurser om klimahandel	168
	Overordnede klimadiskurser	169
	Hvordan vinn–vinn ble rådende klimadiskurs i Norge	170
	Fra øks til såfrø: From Norway with LoVe?.	176
7	DE MARGINALISERTE GJETERNE	181
	Argumentet om overbeiting: eksempler fra Afrika	183
	Debatten om «økologisk bærekraft» i den samiske reindriften i Norge.	191
	Argumentet om økonomisk irrasjonalitet	200
	Konklusjoner	204
8	KNAPPHET, KLIMAENDRINGER OG KONFLIKTER	207
	Kritikken av knapphetsskolen	210
	Klima og konflikter i Sahel.	213
	Marginalisering av gjeterne i Nigerelvens innlandsdelta	217
	Tuaregopprøret i Nord-Mali	222
	Darfur	225
	Avslutning	227
9	LANDBRUK OG MILJØ I AFRIKA: BEFOLKNINGSVEKST OG	
	MARKEDER	231
	Befolkningsvekst, investeringer og jordbruksutvikling i Afrika	233
	Ester Boserups teori om jordbruksutvikling	235
	Bomull i Mali: marked og miljø.	237
	«Jordran» og norske investeringer i Tanzania.	244
	Konklusjon	251
	LITTERATUR	252
	STIKKORD	282